

Bestemmelse, hvorved der gives Udflugt til en Forøgelse i Jordtillæg. Jeg skal ikke gaae ind paa dette meget omtvistede Spørgsmaal, om Forøgelsen i Lærernes Indlægte bør stee ved et Jordtillæg eller ikke, men kun sige, at det er mig bekendt, at mange Skolelærere netop have anseet dette for det Væsentligste i Udfæstet og have troet paa den Raade at skulle have faaet den største Forbedring i deres Kaar; de ere altsaa i denne Henseende blevne skuffede i deres Forventning. Jeg skal derfor ikke være utilbøielig til enten at gaae ind paa, at denne Bestemmelse igjen kommer ind i Forslaget, eller at gaae ind paa en anden Raade at forbedre Lønningerne paa. Jeg skal derefter kun gjøre nogle faa Bemærkninger med Hensyn til Bestyrelsen. Jeg anseer det for et Fremskridt, at der er blevet større Skolekredse, nemlig hele Amtet; der er Bestyrelsen efter Forslaget deelt i 2 Dele, nemlig Skoleraad og Skoledirection, men Forholdet mellem disse synes mig at være noget uheldigt for Skoledirectionerne, thi det er dem, der have den raadgivende Stemme; de kunne komme med Forslag angaaende Skolevæsenet samt petitionere, men det er Skoleraadet, der har den afgjørende Mening, det har det absolute Veto; Skoledirectionen vil saaledes ofte finde sig noget uheldig stillet, og, skøndt den vel har Magt til at modsætte sig, hvad Skoledirectionen maatte bestemme, saa kan dog dens Paastrand blive underkjendt, hvilket derimod ikke er Tilfældet med Skoleraadet. Jeg finder derhos noget Uheldigt i, at Skoledirectionen har i sin Midte den samme Mand, som er Formand i Skoleraadet, nemlig Amtmanden; jeg troer ikke, at man i Almindelighed har fundet det særdeles heldigt, at Amtmændene hidtil have været Medlemmer af Skoledirectionen, og jeg skal ikke nægte, at det har forundret mig, at man ved denne Forandring i

Bestyrelsen har villet, at Amtmanden ikke blot skulde være Formand i den kommunale Autoritet, Skoleraadet, men at han saa desforuden skal vedblive at være ikke blot Medlem, men ogsaa Formand i Amtskoleledirectionen; denne skal isærdeleshed have med indre Anliggender at gjøre og søge at virke til, at Skolens egentlige Formaal kan fremmes; der udførdredes isærdeleshed en sagkyndig Mand, men der ligger ikke i en Amtmands Stilling eller i den Bei, ad hvilken han er kommen til denne Stilling, eller i hans Dannelse og Forberedelse, Noget, som kunde berettige til at antage, at der just hos ham skulde være speciel Sagkundskab til Skolevæsenet. Det turde vel ikke være umuligt at finde en Amtmand, som aldrig havde sat sin Fod indenfor en Landsbyffskoles Døre, og denne Mand skal saa efter Lovforslaget ikke alene være den første i Skoleraadet, hvilket vel kan være rigtigt, men tillige i Skoledirectionen. Derfor Noget af det ærede Things Medlemmer vil yde mig deres Bistand til at faae Amtmanden praktiseret ud af Skoledirectionen, vil jeg være dem Tak skyldig. Man vil vel ikke vente, at jeg skal gjøre Forslag, hvorledes det saa skal være; men jeg troer, at man gjerne kunde lade ham blive aldeles borte og nøies med dem, der blive tilbage, saa kunde enhver Provst være Directeur for sit District og samtlige Provster for Amtet; men jeg skal ikke nægte, at jeg ansaae det for endnu usikkert, hvis der kunde ansættes sagkyndige Mænd som Skoleinspecteurer for hvert Amt, hvad enten det saa er Provsten, Biskoppen eller hvilken Stilling han end er i, naar han blot er sagkyndig. De flere Bemærkninger, jeg kunde have at gjøre ved flere Dele af Lovforslaget, skal jeg opsætte til Lovens 2den Behandling.